Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/1176

18.6.2025

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2025/1176 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Μαΐου 2025

για τον προσδιορισμό των κριτηρίων προεπιλογής και ανάθεσης σχετικά με τις δημοπρασίες για την εκδίπλωση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 ([1]), και ιδίως το άρθρο 26 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1735 θεσπίζει μέτρα για την κλιμάκωση της παραγωγικής ικανότητας της Ένωσης όσον αφορά τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα βασικά κατασκευαστικά στοιχεία τους. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, στην προσέλκυση επενδύσεων και στη βελτίωση της πρόσβασης της Ένωσης στην αγορά καθαρών τεχνολογιών. Στους εν λόγω κανόνες περιλαμβάνεται το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, το οποίο υποστηρίζει τον στόχο της ανάπτυξης και διατήρησης βιομηχανικής βάσης για την εκδίπλωση τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας με σκοπό τη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης και την αποφυγή εξαρτήσεων όσον αφορά τον εφοδιασμό των εν λόγω τεχνολογιών. Για τον σκοπό αυτόν, το εν λόγω άρθρο απαιτεί από τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ορισμένα μη τιμολογιακά κριτήρια τουλάχιστον στο 30 % του όγκου που δημοπρατείται ετησίως ανά κράτος μέλος ή, εναλλακτικά, σε τουλάχιστον 6 GW ανά έτος ανά κράτος μέλος για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με χρήση των τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας που παρατίθενται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ι) του εν λόγω κανονισμού ([2]). Το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 θεσπίζει την απαίτηση εφαρμογής ορισμένων μη τιμολογιακών κριτηρίων ως κριτηρίων προεπιλογής, ενώ, όσον αφορά τα άλλα κριτήρια, τα κράτη μέλη έχουν την ευελιξία να αποφασίζουν κατά τον σχεδιασμό των δημοπρασιών τους αν θα τα εφαρμόσουν ως κριτήρια προεπιλογής, ως κριτήρια ανάθεσης ή ως συνδυασμό και των δύο τύπων κριτηρίων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 τελευταίο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, τα κράτη μέλη δεν εμποδίζονται να χρησιμοποιούν πρόσθετα μη τιμολογιακά κριτήρια πέραν εκείνων που απαριθμούνται στο άρθρο 26 παράγραφος 2.

(2) Οι κανόνες που προσδιορίζουν τα κριτήρια προεπιλογής ή τα κριτήρια ανάθεσης που θα πρέπει να συνυπολογίζονται στις δημοπρασίες για την εκδίπλωση ενέργειας από ορισμένες ανανεώσιμες πηγές αποσκοπούν στη διευκόλυνση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, καθώς και στη διασφάλιση της ομοιομορφίας σε ολόκληρη την Ένωση, παρέχοντας παράλληλα επαρκή ευελιξία στα κράτη μέλη. Με την εναρμονισμένη εφαρμογή των κριτηρίων αναμένεται να μειωθεί το κόστος συναλλαγής για τους οικονομικούς φορείς και τα κράτη μέλη και να αποτραπεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με την αρχή της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας. Αυτό θα πρέπει να γίνει με την παράλληλη παροχή επαρκούς ευελιξίας στα κράτη μέλη ώστε να προσαρμόζουν την εφαρμογή των κριτηρίων προεπιλογής ή ανάθεσης στη δομή και στον σχεδιασμό των αντίστοιχων συστημάτων δημοπρασιών τους, στα ειδικά χαρακτηριστικά τους και σε άλλες παραμέτρους που συνδέονται με άλλους στόχους δημόσιας πολιτικής, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Με την εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων στις δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας δεν θα πρέπει να υπονομεύονται οι βασικοί στόχοι της δημοπρασίας όσον αφορά την ταχεία, αποδοτική και βιώσιμη εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ενώ θα πρέπει να διασφαλίζεται ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και ασφάλεια δικαίου. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τα κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης που θα πρέπει να συνυπολογίζονται στις δημοπρασίες για την εκδίπλωση ενέργειας από ορισμένες ανανεώσιμες πηγές, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα εν λόγω κριτήρια σχεδιάζονται και εφαρμόζονται με αντικειμενικό, διαφανή και αμερόληπτο τρόπο, χωρίς να επιφέρουν δυσανάλογη αύξηση του κόστους.

([1]) ΕΕ L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.

([2]) Οι τεχνολογίες που καλύπτονται είναι: ηλιακές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων των φωτοβολταϊκών, των ηλιοθερμικών ηλεκτρικών και των ηλιοθερμικών τεχνολογιών· τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας και τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· αντλίες θερμότητας και τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας· τεχνολογίες υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρολυτικών κυψελών και των κυψελών καυσίμου, όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας· τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου και βιομεθανίου· τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων που είναι τεχνολογίες ανανεώσιμων καυσίμων.

(3) Το κριτήριο που αφορά την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται από εταιρείες ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες της κοινωνίας και της φύσης. Με βάση το σχετικό διεθνές πλαίσιο προτύπων, όπως οι κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα: Με την εφαρμογή του πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών «Προστασία, σεβασμός και επανόρθωση», των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, της καθοδήγησης του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, της τριμερούς δήλωσης αρχών της ΔΟΕ σχετικά με τις πολυεθνικές εταιρείες και την κοινωνική πολιτική (δήλωση για τις πολυεθνικές εταιρείες), καθώς και της συναφούς νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα ([3]), ιδίως της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), καθώς και της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]) και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/2772 της Επιτροπής ([6]), η θέσπιση κριτηρίου προεπιλογής ως προς την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά στις δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας θα πρέπει να υπερβαίνει τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας που προβλέπονται στην ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία, απαιτώντας την ανάληψη δράσης για την αντιμετώπιση των βασικών στοιχείων δέουσας επιμέλειας όσον αφορά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του γενικού προσφέροντος που σχετίζονται με τη δημοπρασία. Οι προσφέροντες θα πρέπει επίσης να υποχρεούνται να δημοσιοποιούν τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν για τη συμμόρφωση με την εν λόγω απαίτηση. Προκειμένου να αποφευχθεί η υπερβολική γραφειοκρατική επιβάρυνση, τα φυσικά πρόσωπα, οι εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]), όπως ορίζεται στα άρθρα 19α και 29α της εν λόγω οδηγίας και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, καθώς και οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να συμμορφώνονται με αυτήν την πρόσθετη υποχρέωση και υπόκεινται σε λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις, ενώ εξαιρούνται πλήρως από την εφαρμογή του κριτηρίου της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς για έργα μεγέθους κάτω των 10 MW. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν τη δυνατότητα επέκτασης σε φυσικά πρόσωπα, σε εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όπως ορίζεται στα άρθρα 19α και 29α της εν λόγω οδηγίας και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, και σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, της υποχρέωσης ανάληψης δράσης για την αντιμετώπιση των βασικών στοιχείων δέουσας επιμέλειας όσον αφορά έργα μεγέθους άνω των 10 MW. Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με το κριτήριο της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς θα πρέπει να βασίζεται στα βασικά στοιχεία της δέουσας επιμέλειας, όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/2772 ([8]).

(4) Η διασφάλιση υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας και ασφάλειας των δεδομένων στις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού και των κρίσιμων ενεργειακών υποδομών. Οι κίνδυνοι κυβερνοασφάλειας στον τομέα της ενέργειας ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά την κατασκευή και τη λειτουργία εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας, ενώ ενδέχεται να επηρεάσουν την ικανότητα του φορέα εκμετάλλευσης να διατηρήσει τον επιχειρησιακό έλεγχο της εγκατάστασης. Οι εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας βρίσκονται αντιμέτωπες με ευρύ φάσμα δυνητικών κινδύνων κυβερνοασφάλειας που συνδέονται με την αλυσίδα εφοδιασμού, όπως η σοβαρή και απροσδόκητη διατάραξη της αλυσίδας εφοδιασμού, η μη διαθεσιμότητα προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (στο εξής: ΤΠΕ) στην αλυσίδα εφοδιασμού ή οι κυβερνοεπιθέσεις που εξαπολύουν παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού, μεταξύ άλλων εξαιρετικά προηγμένοι και επίμονοι κακόβουλοι κρατικοί παράγοντες και εγκληματίες.

(5) Για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι προσφέροντες αντιμετωπίζουν δεόντως τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας και τους κινδύνους για την ασφάλεια των δεδομένων, οι δημοπρασίες για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να περιλαμβάνουν κριτήρια προεπιλογής, σύμφωνα με τα οποία θα απαιτείται η εφαρμογή μέτρων διαχείρισης των κινδύνων κυβερνοασφάλειας, η συγκρότησή τους σε σχέδιο κυβερνοασφάλειας και η διασφάλιση ότι τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται στα προϊόντα ή στις υπηρεσίες ΤΠΕ που παρέχονται από τους προμηθευτές των προσφερόντων. Η αποθήκευση και η επεξεργασία δεδομένων που σχετίζονται με τη λειτουργία εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας σε δικαιοδοσίες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου μπορούν να ενέχουν απειλές για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων καθώς και για ολόκληρο το σύστημα. Ένα επιπλέον επίπεδο προστασίας των δεδομένων είναι απαραίτητο για την κατοχύρωση της

([3]) Ειδικότερα, στην οδηγία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα [οδηγία (ΕΕ) 2024/1760 για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα], καθώς και στην οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 σχετικά με την οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες, συμπεριλαμβανομένου του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/2772 όσον αφορά τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, και ιδίως της αιτιολογικής σκέψης 61.

([4]) Οδηγία (ΕΕ) 2024/1760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2859 (ΕΕ L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

([5]) Οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, της οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της οδηγίας 2006/43/ΕΚ και της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (ΕΕ L 322 της 16.12.2022, σ. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

([6]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/2772 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2023, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας (ΕΕ L, 2023/2772, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj).

([7]) Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

([8]) Βλέπε κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2023/2772, παράρτημα Ι παράγραφος 61.

ασφάλειας της εγκατάστασης και ολόκληρου του συστήματος σε περιπτώσεις όπου ο προσφέρων υπόκειται στη δικαιοδοσία τρίτης χώρας που τον υποχρεώνει να αναφέρει πληροφορίες σχετικά με τα τρωτά σημεία λογισμικού ή υλισμικού στις αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας προτού γνωστοποιηθεί ότι τα εν λόγω τρωτά σημεία αποτέλεσαν αντικείμενο εκμετάλλευσης. Ένα επιπλέον επίπεδο προστασίας των δεδομένων είναι επίσης απαραίτητο όταν, σύμφωνα με δημόσια δήλωση είτε εξ ονόματος της Ένωσης βάσει του πλαισίου για κοινή διπλωματική αντίδραση της ΕΕ έναντι κακόβουλων δραστηριοτήτων στον κυβερνοχώρο ([9]) είτε εξ ονόματος ενός ή περισσότερων από τα κράτη μέλη της, παράγοντες απειλής που δραστηριοποιούνται από την επικράτεια της εν λόγω τρίτης χώρας έχουν προβεί σε κακόβουλες δραστηριότητες ή εκστρατείες στον κυβερνοχώρο. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει ιδίως να λαμβάνουν υπόψη τα στοχευμένα περιοριστικά μέτρα που επιβάλλει η Ένωση για την αποτροπή και την αντιμετώπιση κυβερνοεπιθέσεων που συνιστούν εξωτερική απειλή για την Ένωση ή τα κράτη μέλη της ([10]). Οι δημόσιες δηλώσεις εξ ονόματος κράτους μέλους έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις δημοπρασίες που διεξάγει το εν λόγω κράτος μέλος. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προσφέροντες θα πρέπει να υποβάλλουν τεκμηριωμένο σχέδιο κυβερνοασφάλειας στο οποίο περιγράφονται τα τεχνικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται ή παράγονται στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημοπρασία αποθηκεύονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: ΕΟΧ) και δεν διαβιβάζονται εκτός του ΕΟΧ. Είναι σημαντικό οι φορείς εκμετάλλευσης που είναι εγκατεστημένοι στον ΕΟΧ να διατηρούν τον επιχειρησιακό έλεγχο των εγκαταστάσεων, ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη εποπτεία και επιβολή του δικαίου της ΕΕ με σκοπό την κατοχύρωση της ασφάλειας των εγκαταστάσεων και ολόκληρου του συστήματος.

(6) Η συμπερίληψη κριτηρίων προκειμένου να διασφαλιστεί η ικανότητα του προσφέροντος να παραδώσει το έργο είναι καίριας σημασίας για να διασφαλιστεί ότι οι προσφέροντες και οι προσφορές τους χαρακτηρίζονται από αξιοπιστία, διαθέτουν τις τεχνικές γνώσεις, την πείρα και τις χρηματοπιστωτικές και οικονομικές δυνατότητες που απαιτούνται, καθώς επίσης και ένα ρεαλιστικό επιχειρηματικό και τεχνικό σχέδιο για την πλήρη και έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου, τηρώντας τις διαφορετικές προδιαγραφές και τις απαιτήσεις μη τιμολογιακών κριτηρίων που περιλαμβάνονται στη δημοπρασία. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να απαιτείται από τους προσφέροντες να παρέχουν ειδική τεκμηρίωση και αποδεικτικά στοιχεία. Κατά τον σχεδιασμό των εν λόγω κριτηρίων, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη το κόστος του έργου, τους κινδύνους που ενέχει, τη δυναμικότητά του, την ωριμότητα της τεχνολογίας, τον βαθμό καινοτομίας που απαιτείται βάσει της δημοπρασίας και άλλες συναφείς συνθήκες της αγοράς. Τούτο είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς η επιβολή υπερβολικών απαιτήσεων, για παράδειγμα, σε μικρότερα έργα ενδέχεται να προκαλέσει τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού και να οδηγήσει στον αποκλεισμό μικρότερων παραγόντων που διαφορετικά θα ήταν σε θέση να συμμετάσχουν στη δημοπρασία. Επιπλέον, η επιβολή υπερβολικών απαιτήσεων ενδέχεται να περιορίσει τη συμμετοχή νεοεισερχομένων στη δημοπρασία. Αντιθέτως, σε μεγαλύτερα έργα, τα οποία ενέχουν υψηλότερους κινδύνους, η επιβολή αυστηρότερων όρων ενδέχεται να είναι αναγκαία ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα πλήρους και έγκαιρης παράδοσης των έργων, χωρίς να θίγεται η ανταγωνιστικότητα της διαδικασίας υποβολής προσφορών.

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, τα κράτη μέλη πρέπει να περιλαμβάνουν κριτήρια προεπιλογής ή κριτήρια ανάθεσης για την αξιολόγηση της συμβολής της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς οφείλουν να εφαρμόζουν σε ορισμένες διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και ορισμένες υποχρεωτικές απαιτήσεις για την αξιολόγηση της συμβολής της υποβαλλόμενης προσφοράς στην ανθεκτικότητα. Τόσο οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων όσο και οι δημοπρασίες για την εκδίπλωση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα της Ένωσης. Οι δημόσιες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας και είναι αναθέτοντες φορείς σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([11]) υπόκεινται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 κατά την προμήθεια των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ια) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735. Ταυτόχρονα, μπορούν επίσης να συμμετέχουν ως προσφέροντες σε δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας που υπόκεινται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735. Η αιτιολογική σκέψη 81 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι απαιτήσεις όσον αφορά τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα εφαρμόζονται κατά τρόπο που διασφαλίζει τον θεμιτό και ισότιμο ανταγωνισμό μεταξύ των παραγόντων της αγοράς, ανεξάρτητα από την ιδιοκτησιακή δομή τους. Προκειμένου να διασφαλιστεί ο εν λόγω θεμιτός και ισότιμος ανταγωνισμός, για τους σκοπούς της αξιολόγησης των απαιτήσεων ανθεκτικότητας και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, οι δημόσιες επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 26 θα πρέπει να υπόκεινται μόνο στους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 26. Οι κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 25 θα πρέπει να εφαρμόζονται στην προμήθεια τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, εκτός εάν η εν λόγω προμήθεια χρησιμοποιείται για την εκτέλεση έργων που ανατίθενται στο πλαίσιο δημοπρασιών ανανεώσιμης ενέργειας που υπόκεινται στο άρθρο 26 ([12]).

([9]) Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για κοινή διπλωματική αντίδραση της ΕΕ έναντι κακόβουλων δραστηριοτήτων στον κυβερνοχώρο («εργαλειοθήκη για τη διπλωματία στον κυβερνοχώρο»), 19 Ιουνίου 2017.

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/796 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2019, σχετικά με την επιβολή περιοριστικών μέτρων κατά των κυβερνοεπιθέσεων που απειλούν την Ένωση ή τα κράτη μέλη της, ST/7302/2019/INIT (ΕΕ L 129 I της 17.5.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/796/oj).

([11]) Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβούλιου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

([12]) Οι εταιρείες αυτές θα εξακολουθούν να υπόκεινται στο γενικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις που ισχύει για αυτές.

(8) Η συγκεκριμένη επιλογή του είδους των κριτηρίων για την αξιολόγηση της συμβολής της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα (κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης) εμπίπτει στη δικαιοδοσία των αρμόδιων αρχών που σχεδιάζουν τη συγκεκριμένη δημοπρασία. Ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιλογή του είδους των κριτηρίων δεν υπονομεύει τον ανταγωνιστικό χαρακτήρα της διαδικασίας υποβολής προσφορών και δεν επιφέρει αδικαιολόγητη επιβράδυνση της εκδίπλωσης τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας.

(9) Η αξιολόγηση της συμβολής των δημοπρασιών στην ανθεκτικότητα θα πρέπει να αποσκοπεί στη διασφάλιση της πρόσβασης της Ένωσης σε ασφαλή και βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό μέσω i) της μείωσης των υφιστάμενων εξαρτήσεων και της αποφυγής νέων στρατηγικών εξαρτήσεων από μία και μόνο τρίτη χώρα όσον αφορά τον εφοδιασμό με τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας μηδενικών καθαρών εκπομπών και των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους, και ii) της ενίσχυσης της παραγωγικής ικανότητας της Ένωσης όσον αφορά τις εν λόγω τεχνολογίες και τα κατασκευαστικά στοιχεία τους. Τούτο θα πρέπει να πραγματοποιείται χωρίς να διακυβεύεται η επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια για το 2030, ο οποίος ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]). Κατά τη λήψη απόφασης για το αν θα εφαρμόσουν την ανθεκτικότητα ως κριτήριο προεπιλογής ή ανάθεσης σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία τους, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το επίπεδο εξάρτησης της Ένωσης από τρίτη χώρα όσον αφορά την εν λόγω τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών ή το κύριο συγκεκριμένο κατασκευαστικό στοιχείο της, τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού και τον αντίκτυπο που θα μπορούσε να έχει η εφαρμογή της ανθεκτικότητας ως κριτηρίου προεπιλογής αντί ως κριτηρίου ανάθεσης στην προμήθεια του εν λόγω κύριου συγκεκριμένου κατασκευαστικού στοιχείου. Σε περιπτώσεις δημοπρασιών όπου η ανθεκτικότητα χρησιμοποιείται ως κριτήριο ανάθεσης, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αποσκοπούν στην ενίσχυση της διαφοροποίησης του εφοδιασμού της Ένωσης πέραν της χώρας από την οποία η Ένωση εξαρτάται υπερβολικά, διά της υψηλότερης μοριοδότησης προσφερόντων που διασφαλίζουν μεγαλύτερη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού τους σε σύγκριση με τους προσφέροντες που πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ανθεκτικότητας.

(10) Για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων της Ένωσης από μία και μόνο τρίτη χώρα που προμηθεύει πάνω από το 50 % μιας συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κατασκευαστικών στοιχείων της ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, τουλάχιστον το 40 % αυτών, και για την προώθηση της διαφοροποίησης του εφοδιασμού, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να περιορίζουν τη συμμετοχή στις σχετικές δημοπρασίες ή να παρέχουν μοριοδότηση βάσει απαιτήσεων που συνδέονται με την καταγωγή του τελικού προϊόντος και ορισμένων κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2025/1178 της Επιτροπής ([14]), τα οποία κατάγονται από τρίτη χώρα από την οποία η Ένωση έχει υπερβολική εξάρτηση. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να περιοριστεί η προέλευση ορισμένων βασικών στρατηγικών κατασκευαστικών στοιχείων, δεδομένης της αξίας της τεχνολογίας τους και του κεντρικού ρόλου που διαδραματίζουν στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού καθώς και στην αλυσίδα εφοδιασμού συγκεκριμένων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών· ωστόσο, για άλλα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία, οι προσφέροντες θα πρέπει να διατηρούν την ευελιξία όσον αφορά την επιλογή των κατασκευαστικών στοιχείων που προτίθενται να προμηθεύονται από την τρίτη χώρα από την οποία εξαρτάται υπερβολικά η Ένωση, εντός των ορίων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι απαιτήσεις αυτές παρέχουν μια πρακτική και αντικειμενικά επαληθεύσιμη μεθοδολογία για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους που αποτελούν μέρος μιας δημοπρασίας. Είναι σκόπιμο να καθοριστούν οι ειδικές απαιτήσεις για τις διάφορες τεχνολογίες και τα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία τους, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών περιστάσεων και των χαρακτηριστικών τους, όπως η διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, η επαρκής παραγωγική ικανότητα παγκοσμίως, το επίπεδο ωριμότητας της τεχνολογίας και ο ρυθμός εκδίπλωσής της, ο αντίκτυπος της διαφοροποίησης στις αλυσίδες εφοδιασμού και το συνολικό κόστος. Στην περίπτωση τελικών προϊόντων φωτοβολταϊκών τεχνολογιών (ηλιακά φωτοβολταϊκά συστήματα) και φωτοβολταϊκών αυτοτελών μονάδων, οι μη προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής που ορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής ([15]) προβλέπουν ότι τα συναρμολογήματα φωτοβολταϊκών κυττάρων (ΕΣ 8541 42), τα οποία ταξινομούνται στην ίδια δασμολογική κλάση με τις φωτοβολταϊκές αυτοτελείς μονάδες (ΕΣ 8541 43), ή η συναρμολόγηση ισοδύναμων κατασκευαστικών στοιχείων σε φωτοβολταϊκές αυτοτελείς μονάδες δεν θα άλλαζε την καταγωγή της αυτοτελούς μονάδας. Για τον λόγο αυτόν, είναι σκόπιμο να αναφέρεται η συναρμολόγηση του ηλιακού φωτοβολταϊκού συστήματος και της φωτοβολταϊκής αυτοτελούς μονάδας, και όχι η προέλευσή τους, όταν γίνεται λόγος για τη συμβολή στην ανθεκτικότητα των συγκεκριμένων σταδίων κατασκευής.

([13]) Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([14]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2025/1178 της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2025, για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κατάλογο των τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων τους με σκοπό την αξιολόγηση της συμβολής στην ανθεκτικότητα [ΕΕ L, 2025/1178, 18.6.2025, ΕΕ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1178/oj).

([15]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 343 της 29.12.2015, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

(11) Όσον αφορά ορισμένα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία, το επίπεδο εξάρτησης από μία και μόνο τρίτη χώρα ενδέχεται να είναι τόσο υψηλό, ώστε η αυστηρή εφαρμογή του κριτηρίου ανθεκτικότητας να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού του εν λόγω κατασκευαστικού στοιχείου. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι σκόπιμο οι αρμόδιες αρχές να διατηρήσουν κάποιο βαθμό ευελιξίας προκειμένου να αυξήσουν το όριο των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που μπορεί να προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα από την οποία υπάρχει υπερβολική εξάρτηση.

(12) Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης που απαιτείται στο άρθρο 26 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 σχετικά με τα κριτήρια ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας για τις δημοπρασίες με στόχο την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τις επιπτώσεις τους στην επιταχυνόμενη εκδίπλωση τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει δεόντως την αποτελεσματικότητα του κριτηρίου ανθεκτικότητας και το κατά πόσον η εν λόγω αποτελεσματικότητα υπονομεύεται από πρακτικές που αποσκοπούν στην αλλαγή της προέλευσης ή του τόπου συναρμολόγησης τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων.

(13) Όσον αφορά τις τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας, τις τεχνολογίες υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει επίσης να αξιολογούν τη συμβολή των δημοπρασιών στην ανθεκτικότητα, ακόμα και αν δεν υπάρχει μία και μόνο τρίτη χώρα που προμηθεύει πάνω από το 50 % των εν λόγω τεχνολογιών ή των κατασκευαστικών στοιχείων τους ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, τουλάχιστον το 40 % αυτών, δεδομένου ότι για τις εν λόγω τεχνολογίες συντρέχει σημαντικός κίνδυνος αυξημένης εξάρτησης από τις εισαγωγές από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, γεγονός που ενδέχεται να αποτελέσει απειλή για την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης. Τούτο συμβαίνει λόγω των τρεχουσών και των προβλεπόμενων τάσεων προσφοράς και ζήτησης για τις εν λόγω τεχνολογίες σε παγκόσμιο και ενωσιακό επίπεδο, καθώς και λόγω του γεγονότος ότι η παραγωγική ικανότητα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας υπερβαίνει το 50 % της παγκόσμιας παραγωγής ([16]), η προβλεπόμενη δε παραγωγή της υπερβαίνει σημαντικά τους εγχώριους στόχους της και την προβλεπόμενη ζήτηση.

(14) Το άρθρο 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 αναφέρει ότι η συμβολή των δημοπρασιών στη βιωσιμότητα μπορεί να αξιολογηθεί με τη θέσπιση κριτηρίων σχετικών με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα που υπερβαίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας, την καινοτομία ή την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος.

(15) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1735 προβλέπει τη συμπερίληψη παραμέτρων που σχετίζονται με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα τόσο σε ορισμένες διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων όσο και σε ορισμένες δημοπρασίες για την εκδίπλωση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας. Ο κανονισμός εκχωρεί στην Επιτροπή εκτελεστικές εξουσίες για τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των δημόσιων συμβάσεων, καθώς και για τον περαιτέρω προσδιορισμό των κριτηρίων περιβαλλοντικής βιωσιμότητας που μπορούν να χρησιμοποιούνται σε δημοπρασίες για την εκδίπλωση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας. Οι πρώτες θα καθοριστούν σε εκτελεστικό κανονισμό που θα εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, ενώ τα δεύτερα θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι δύο πράξεις αποσκοπούν στην επίτευξη του ίδιου στόχου, δηλαδή την αύξηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τη μείωση των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον. Ωστόσο, η προσέγγιση των δύο κανονισμών και το περιεχόμενό τους διαφέρουν προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές ειδικές νομικές εξουσιοδοτήσεις, η διαφορά στις διαδικασίες που αφορούν τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και τις δημοπρασίες για την εκδίπλωση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας, το διαφορετικό πεδίο εφαρμογής όσον αφορά τις καλυπτόμενες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και η διαφορά στο είδος των αρχών που είναι αρμόδιες για τις εν λόγω διαφορετικές διαδικασίες, καθώς και στις ποσότητες που εκδιπλώνονται μέσω αυτών.

(16) Εάν επιλέξουν να καθορίσουν κριτήρια περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να καθορίσουν κριτήρια για την αξιολόγηση των επιπτώσεων στο κλίμα και το περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εφαρμόζουν ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια περιβαλλοντικής βιωσιμότητας που καθορίζονται στον παρόντα εκτελεστικό κανονισμό ή άλλα κριτήρια που θεωρούν συναφή.

(17) Το αποτύπωμα άνθρακα των τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας είναι ένα από τα συναφή κριτήρια που μπορούν να συμπεριλάβουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών στις δημοπρασίες με στόχο την αξιολόγηση της συμβολής τους στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Για να είναι το κριτήριο αυτό αντικειμενικό, διαφανές και αμερόληπτο, το αποτύπωμα άνθρακα της τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να μετράται και να αξιολογείται με βάση τον κύκλο ζωής. Είναι επίσης σκόπιμο να εναρμονιστούν οι μέθοδοι αξιολόγησης του αποτυπώματος άνθρακα κατά τον κύκλο ζωής, προκειμένου να μειωθούν τα περιθώρια υποθέσεων και να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων, γεγονός απαραίτητο ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική συμβολή στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Αναμένεται η επίτευξη περαιτέρω εναρμόνισης στον τομέα αυτόν στο πλαίσιο της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία ([17]). Εφόσον το δίκαιο της Ένωσης προβλέπει μέθοδο αξιολόγησης του αποτυπώματος άνθρακα μιας δεδομένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τη χρησιμοποιούν στις εθνικές δημοπρασίες τους για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με χρήση της εν λόγω τεχνολογίας.

([16]) Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (ΔΟΕ), Energy Technology Perspectives 2024 (Προοπτικές των ενεργειακών τεχνολογιών για το 2024).
([17]) COM(2025) 85 final.

(18) Ελλείψει ενωσιακής νομοθεσίας που να προβλέπει συγκεκριμένη μέθοδο ή μέθοδο που να διαφαίνεται κατάλληλη για χρήση ως υποκατάστατη μεταβλητή για την αξιολόγηση του αποτυπώματος άνθρακα μιας δεδομένης τεχνολογίας ανανεώσιμης ενέργειας, προκειμένου να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων κατά τη χρήση του αποτυπώματος άνθρακα ως κριτηρίου στις δημοπρασίες, είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν περαιτέρω παράμετροι σχεδιασμού για το εν λόγω κριτήριο, ιδίως όσον αφορά τη μεθοδολογία και τις απαιτήσεις ποιότητας των δεδομένων.

(19) Η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία αποτελεί βασικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, όπως ορίζεται στο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία ([18]).

(20) Οι δημοπρασίες για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να συμβάλουν στη μετάβαση αυτή με τον καθορισμό κριτηρίων προεπιλογής ή κριτηρίων ανάθεσης που σχετίζονται με την κυκλικότητα. Εάν οι αρχές αποφασίσουν να το πράξουν, θα πρέπει να καθορίσουν κριτήρια σχετικά με την ανακυκλωσιμότητα, την ευκολία επισκευής και συντήρησης ή την ευκολία αναβάθμισης, επαναχρησιμοποίησης, ανακατασκευής και ανακαίνισης προϊόντων, ή σχετικά με τη χρήση ή το περιεχόμενο ανακυκλωμένων υλικών, συμπεριλαμβανομένων των κρίσιμων πρώτων υλών, τα οποία θα παραπέμπουν σε μία ή περισσότερες σχετικές παραμέτρους προϊόντος που καθορίζονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([19]).

(21) Η απώλεια βιοποικιλότητας και η κατάρρευση οικοσυστημάτων είναι δύο από τις μεγαλύτερες απειλές που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Η Ένωση έχει θεσπίσει νομικά πλαίσια, στρατηγικές και σχέδια δράσης για την προστασία της φύσης και την αποκατάσταση οικοτόπων και ειδών, όπως η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 ([20]) και ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]). Όπως επιβεβαίωσαν πρόσφατες μελέτες, η κλιματική κατάρρευση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την απώλεια βιοποικιλότητας, καθώς η μεν πρώτη προκαλεί σε παγκόσμια κλίμακα τη δεύτερη, η δε δεύτερη επιδεινώνει την κλιματική αλλαγή. Η βιοποικιλότητα και τα υγιή οικοσυστήματα έχουν θεμελιώδη σημασία για την κλιματικά ανθεκτική ανάπτυξη.

(22) Οι τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να έχουν αρνητικές και θετικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα. Είναι σκόπιμο να σχεδιαστούν κριτήρια δημοπρασιών τα οποία συμβάλλουν στη διατήρηση της ποικιλομορφίας των ειδών, των οικοσυστημάτων και της αναπαραγωγικής τους ικανότητας. Οι αρνητικές επιπτώσεις είναι κυρίως τοπικές και μπορεί να περιλαμβάνουν απώλεια ή υποβάθμιση οικοτόπων, καθώς και διατάραξη των ειδών, μεταξύ άλλων μέσω του θορύβου και των συγκρούσεων. Οι θετικές επιπτώσεις μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και παρεμβάσεις στο τοπίο επωφελείς για την άγρια πανίδα. Τα κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης που αφορούν τον αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα, ή ο συνδυασμός τους, έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν συνέργειες μεταξύ των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και της βιοποικιλότητας. Καθ' όλη τη διάρκεια ζωής ενός έργου θα πρέπει να παρακολουθούνται με διαφάνεια οι επιπτώσεις των έργων στη βιοποικιλότητα και, όπου απαιτείται, να λαμβάνονται προσαρμοστικά μέτρα.

(23) Σε περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές συμπεριλάβουν τον αντίκτυπο των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στη βιοποικιλότητα ως κριτήριο ανάθεσης, θα πρέπει βάσει του κριτηρίου να απαιτείται καθαρή θετική συμβολή στη βιοποικιλότητα. Στα μέτρα που αφορούν την καθαρή θετική συμβολή στη βιοποικιλότητα θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν, ενδεικτικά, μέτρα για την αποκατάσταση ή την αναδημιουργία οικοτόπων, μέτρα για τη βελτίωση των οικοτόπων των ειδών και την αύξηση των πληθυσμών τους ή μέτρα για τη μείωση της πίεσης που ασκείται από άλλες δραστηριότητες στο περιβάλλον. Η επιβράβευση της καθαρής θετικής συμβολής στη βιοποικιλότητα πέραν των αντισταθμιστικών μέτρων διασφαλίζει ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των ανταγωνιζόμενων προσφερόντων των οποίων τα έργα έχουν διαφορετικές επιπτώσεις και παρέχει κίνητρο για την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων.

(24) Η ενεργειακή απόδοση είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Ένωσης όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990, όπως ορίζεται στη δέσμη μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 %. Επιπλέον, η ενεργειακή απόδοση αποτελεί βασικό παράγοντα για τη μείωση των τιμών της ενέργειας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, καθιστώντας έτσι δυνατή τόσο τη δίκαιη όσο και την ασφαλή πράσινη μετάβαση.

([18]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη» [COM(2020) 98 final].

([19]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([20]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 — Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» [COM(2020) 380 final].

([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2024, για την αποκατάσταση της φύσης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 (ΕΕ L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj).

(25) Οι δημοπρασίες μπορούν να συμβάλουν στην ενεργειακή απόδοση, συμπεριλαμβάνοντας, στο στάδιο της αξιολόγησης της συμβολής στη βιωσιμότητα, κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης που προσδιορίζουν τα προϊόντα των οποίων η ενεργειακή απόδοση θα αξιολογηθεί και, για κάθε προϊόν, την εφαρμοστέα μεθοδολογία αξιολόγησης. Τα κριτήρια θα πρέπει να καθορίζονται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([22]) ή τα κριτήρια αναφοράς για την ενεργειακή απόδοση που προσδιορίζονται στα εκτελεστικά μέτρα τα οποία θεσπίζονται δυνάμει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([23]).

(26) Η βιώσιμη διαχείριση των υδάτων είναι σημαντική για την ανθεκτικότητα της Ένωσης, ενώ η διαρθρωτική κακοδιαχείριση των υδάτων έχει οδηγήσει στην υποβάθμιση και τη ρύπανση του συγκεκριμένου πεπερασμένου πόρου και των σχετικών με τα ύδατα οικοσυστημάτων. Η οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([24]) θέσπισε ένα ολοκληρωμένο μοντέλο διαχείρισης της ποιότητας των υδάτων, ενώ η πολιτική της Ένωσης για τα ύδατα έχει ως στόχο να παράσχει στους Ευρωπαίους πρόσβαση σε καλής ποιότητας και επαρκή ύδατα, να εγγυηθεί την καλή κατάσταση όλων των υδατικών συστημάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς και να εξασφαλίσει επαρκή, ισορροπημένη και ισότιμη διαθεσιμότητα ύδατος σε όλους τους τομείς που χρησιμοποιούν νερό, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας. Η χρήση ορισμένων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών έχει επιπτώσεις στα ύδατα, καθώς περιλαμβάνει χρήση νερού ή απόρριψη λυμάτων σε υδατικά συστήματα. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να είναι σκόπιμος ο σχεδιασμός μη τιμολογιακών, σχετικών με τα ύδατα κριτηρίων περιβαλλοντικής βιωσιμότητας σε δημοπρασίες για τις εν λόγω τεχνολογίες.

(27) Η μείωση της ρύπανσης είναι άλλο ένα βασικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, όπως ορίζεται στο σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση. Το σχέδιο θέτει ως στόχο τον περιορισμό της ρύπανσης του αέρα, των υδάτων και του εδάφους σε επίπεδα που δεν θεωρούνται πλέον επιβλαβή για την υγεία και τα φυσικά οικοσυστήματα και εντός ορίων στα οποία μπορεί να αντεπεξέλθει ο πλανήτης μας. Οι δημοπρασίες για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των ρύπων με τον καθορισμό κριτηρίων προεπιλογής ή κριτηρίων ανάθεσης που σχετίζονται με τα επίπεδα ρύπανσης. Εάν οι αρμόδιες αρχές αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν τα εν λόγω κριτήρια, οι σχετικές μεθοδολογίες, τα όρια και οι μηχανισμοί συμμόρφωσης θα πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και βάσει αυτού, εφόσον διατίθεται, και λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τα κριτήρια που ορίζονται στο προσάρτημα Γ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/2486 της Επιτροπής ([25]).

(28) Η καινοτομία είναι καίριας σημασίας για την ανταγωνιστικότητα, την οικονομική ανάπτυξη και την ταχεία εκδίπλωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στόχος της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 είναι η προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της εκδίπλωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θέτοντας έναν ενδεικτικό στόχο για καινοτόμο τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας ύψους τουλάχιστον 5 % επί της νεωστί εγκατεστημένης δυναμικότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030. Η ενσωμάτωση κριτηρίων καινοτομίας στον σχεδιασμό δημοπρασιών θα πρέπει να προάγει την ανάπτυξη εντελώς νέων λύσεων ή τη βελτίωση προηγμένων λύσεων που υπερβαίνουν την τεχνολογία αιχμής. Αυτό θα δημιουργήσει ένα ισχυρό πλαίσιο που θα προωθήσει την υιοθέτηση τεχνολογιών αιχμής, διασφαλίζοντας έτσι μια βιώσιμη και ανταγωνιστική πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα.

(29) Όταν η καινοτομία χρησιμοποιείται ως κριτήριο προεπιλογής ή ανάθεσης σε δημοπρασίες, είναι σκόπιμο να γίνεται διάκριση μεταξύ δύο ειδών δημοπρασιών. Πρώτον, το συνηθέστερο είδος δημοπρασιών είναι αυτές που δεν εστιάζουν ειδικά στην καινοτομία ως κύρια αιτία για τη δημοπρασία, αλλά των οποίων κύριος στόχος είναι η εκδίπλωση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας. Μολονότι οι δημοπρασίες αυτές δεν αποσκοπούν στην προώθηση αυτής καθαυτής της καινοτομίας, ορισμένα στοιχεία επιβράβευσης της καινοτομίας μπορούν να προστεθούν στον σχεδιασμό των δημοπρασιών ως κριτήρια ανάθεσης ή προεπιλογής. Ένα δεύτερο, μικρότερο υποσύνολο δημοπρασιών μπορεί να είναι αυτό των δημοπρασιών που αφορούν αμιγώς την καινοτομία, κύριος στόχος των οποίων είναι η προώθηση της καινοτομίας που συνδέεται με τη μελλοντική εκδίπλωση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας, όπως έργα κυματικής, παλιρροϊκής ενέργειας ή έργα αιωροπτερικών ανεμογεννητριών.

([22]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

([23]) Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj).

([24]) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([25]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/2486 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2023, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον καθορισμό τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, στη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, στην πρόληψη και στον έλεγχο της ρύπανσης ή στην προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον η εν λόγω οικονομική δραστηριότητα δεν βλάπτει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους, και για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2178 της Επιτροπής όσον αφορά ειδικές δημοσιοποιήσεις για τις εν λόγω οικονομικές δραστηριότητες (ΕΕ L, 2023/2486, 21.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2486/oj).

(30) Σε αμφότερα τα είδη δημοπρασιών όπου η καινοτομία περιλαμβάνεται ως κριτήριο προεπιλογής ή ανάθεσης, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν πάντοτε τη συμβολή των υποψήφιων έργων στο ελάχιστο επίπεδο βελτίωσης των βασικών δεικτών επιδόσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι το έργο παρέχει προηγμένες λύσεις, τεχνολογίες ή βελτιώσεις οι οποίες υπερβαίνουν την τεχνολογία αιχμής που διατίθεται ήδη στην αγορά και σχετίζονται με το αντικείμενο της δημοπρασίας. Η επιλογή των βασικών δεικτών επιδόσεων με βάση τους οποίους θα πραγματοποιείται η σύγκριση της καινοτομίας με λύσεις και τεχνολογίες αιχμής εξαρτάται από τον στόχο δημόσιας πολιτικής που επιδιώκουν τα κράτη μέλη. Εν προκειμένω μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, βασικοί δείκτες επιδόσεων για τη μέτρηση των βελτιώσεων που σημειώνονται στην απόδοση της τεχνολογίας παραγωγής ενέργειας, η ανακυκλωσιμότητα, η ευελιξία της λύσης ή της τεχνολογίας για την προώθηση της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος, η μείωση της εξάρτησης από τις πρώτες ύλες, η διάρκεια ζωής της τεχνολογίας, η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή άλλοι βασικοί δείκτες επιδόσεων ανάλογα με τον ειδικό δημόσιο στόχο που επιδιώκεται διά της συμπερίληψης του μη τιμολογιακού κριτηρίου που αφορά την καινοτομία.

(31) Όσον αφορά τις δημοπρασίες που αφορούν αμιγώς την καινοτομία, κατά τη θέσπιση κριτηρίων προεπιλογής για την αξιολόγηση της καινοτομίας θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο ωριμότητας των προτεινόμενων λύσεων ή τεχνολογιών, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το υποψήφιο έργο πληροί τους στόχους του διαγωνισμού και ότι οι προτεινόμενες καινοτομίες δεν βρίσκονται σε τόσο πρώιμο στάδιο ανάπτυξης ώστε να μην υλοποιηθούν. Για τις δημοπρασίες που δεν εστιάζουν ειδικά στην καινοτομία, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να μπορούν να απαιτούν ένα ορισμένο επίπεδο ωριμότητας των διαγωνιζόμενων έργων, προκειμένου να αποφεύγεται η λήψη προσφορών για έργα που βρίσκονται σε πολύ πρώιμα στάδια ανάπτυξης και είναι απίθανο να εκπληρώσουν τους στόχους της δημοπρασίας.

(32) Η διάδοση γνώσεων σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της καινοτομίας είναι απαραίτητη για την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας, ιδίως για τις δημοπρασίες που αφορούν αμιγώς την καινοτομία ([26]). Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν ως κριτήριο προεπιλογής ή ανάθεσης την ανάγκη διάδοσης των αποτελεσμάτων του επιλεχθέντος έργου μέσω διασκέψεων, δημοσίευσης, αποθετηρίων ανοικτής πρόσβασης ή ελεύθερου λογισμικού / λογισμικού ανοικτού κώδικα, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, και της διάδοσης των σχετικών επιχειρησιακών δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα εμπιστευτικότητας. Ομοίως, θα πρέπει να απαιτούν από τον υποβάλλοντα την επιλεχθείσα προσφορά να δεσμεύεται ως προς την έγκαιρη διάθεση αδειών χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και αμερόληπτη βάση, με σκοπό τη χρήση από ενδιαφερόμενα μέρη του ΕΟΧ. Όσον αφορά τις δημοπρασίες που δεν εστιάζουν ειδικά στην καινοτομία, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συμπεριλαμβάνουν ως κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης αυτό το είδος απαιτήσεων διάδοσης γνώσεων.

(33) Με την εισαγωγή νέων εγκαταστάσεων μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας αντιμετωπίζει ιδιαίτερες προκλήσεις, όπως η ανάγκη αντιμετώπισης ζητημάτων συμφόρησης του δικτύου, με παράλληλη διατήρηση της σταθερότητας του δικτύου. Οι ανάγκες αυτές αντιμετωπίζονται συνήθως μέσω ανακατανομής και άλλων λύσεων που συνεπάγονται κόστος για το σύστημα. Η εισαγωγή της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος ως μη τιμολογιακού κριτηρίου στις δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας μπορεί να μετριάσει το εν λόγω κόστος για το σύστημα, αντιμετωπίζοντας τον αντίκτυπο που επιφέρει στο σύστημα η λειτουργία του έργου ανανεώσιμης ενέργειας. Ωστόσο, οι ανάγκες του ενεργειακού συστήματος δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσω της εισαγωγής μη τιμολογιακών κριτηρίων στις δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας, αλλά απαιτούν συστημικές λύσεις όπως, για παράδειγμα, σχεδιασμό του δικτύου, ρυθμιστικές πτυχές, μηνύματα της αγοράς ή τιμολόγια δικτύων.

(34) Τα μη τιμολογιακά κριτήρια για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή η συμβολή όλων των τεχνολογιών και των λύσεων που μπορούν να συνδράμουν στην αντιμετώπιση των προσδιορισμένων αναγκών του συστήματος. Εάν αιτιολογείται δεόντως με βάση τις προσδιορισμένες ανάγκες του συστήματος ή επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, οι δημοπρασίες θα πρέπει επίσης να εστιάζουν σε μία ή περισσότερες τεχνολογίες ή λύσεις. Οι εν λόγω τεχνολογίες ή λύσεις θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στις επενδύσεις που προβλέπονται στο διαγωνιζόμενο έργο ή να αποκτηθούν μέσω σύμβασης με τρίτο μέρος, εφόσον συνιστούν νέα επένδυση. Η δυνατότητα αυτή θα επιτρέψει στους προσφέροντες να επιλέξουν τις πλέον αποδοτικές οικονομικά λύσεις. Για την αξιολόγηση της συμβολής διαφορετικών τεχνολογιών και λύσεων σε μια ανάγκη του συστήματος ενδέχεται να απαιτούνται εργαλεία μοντελοποίησης που επιτρέπουν στις αρχές να εκτιμούν αντικειμενικά και αμερόληπτα τον αντίκτυπο στο ενεργειακό σύστημα των σεναρίων με και χωρίς το διαγωνιζόμενο έργο. Εναλλακτικές προσεγγίσεις θα μπορούσαν να εστιάσουν είτε σε αντικειμενικές και επαληθεύσιμες μεταβλητές που χρησιμεύουν ως υποκατάστατες μεταβλητές για τις γενικές ανάγκες του συστήματος είτε ως υποκατάστατες μεταβλητές για τη συμβολή συγκεκριμένων τεχνολογιών, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του σχεδιασμού του δικτύου. Ωστόσο, οι εναλλακτικές αυτές προσεγγίσεις διατρέχουν τον κίνδυνο υποεκτίμησης του δυνητικού αντικτύπου του υποψήφιου έργου στο σύστημα.

([26]) Η προώθηση της διάδοσης γνώσεων μπορεί επίσης να είναι σκόπιμη και σε άλλα είδη δημοπρασιών για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πέραν εκείνων που επιβραβεύουν την καινοτομία.

(35) Κατά τη συμπερίληψη της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος ως κριτηρίου στον σχεδιασμό των δημοπρασιών τους, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη συμβολή των διαγωνιζόμενων έργων στην αντιμετώπιση των αναγκών του συστήματος, με βάση τις ακόλουθες τρεις βασικές παραμέτρους: τη συμβολή των διαγωνιζόμενων έργων στις ανάγκες του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας από χρονική άποψη· τη συμβολή τους στη δημιουργία συνδέσεων μεταξύ φορέων ενέργειας· και τη συμβολή τους στις ανάγκες του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας από άποψη γεωγραφικής θέσης.

(36) Κατά την αξιολόγηση της συμβολής των διαγωνιζόμενων έργων στην αντιμετώπιση των αναγκών του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας από χρονική άποψη, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ευρύ φάσμα των λύσεων —συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας και της απόκρισης ζήτησης— που μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των ανισορροπιών που δημιουργούνται από τις διακυμάνσεις στην παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας και στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας. Στο πλαίσιο των δημοπρασιών για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η χρήση πάγιων στοιχείων που καθιστούν δυνατή την προσαρμογή της παραγωγής, της τροφοδότησης δικτύου ή της κατανάλωσης των διαγωνιζόμενων έργων συμβάλλει στην αντιμετώπιση των αναγκών του συστήματος παρέχοντας χρονική ευελιξία. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, μέσω του συνδυασμού διαφόρων τεχνολογιών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, του συνδυασμού πάγιων στοιχείων παραγωγής και πάγιων στοιχείων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή μέσω του συνδυασμού πάγιων στοιχείων παραγωγής και πάγιων στοιχείων ζήτησης ή λύσεων που μπορούν να αυξήσουν ή να μειώσουν τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας όταν απαιτείται.

(37) Κατά την αξιολόγηση της συμβολής του διαγωνιζόμενου έργου στη δημιουργία συνδέσεων μεταξύ φορέων ενέργειας, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα μεταφοράς ανανεώσιμης ενέργειας από έναν φορέα ενέργειας σε άλλον μέσω πάγιων στοιχείων μετατροπής της ενέργειας. Οι συνδέσεις μεταξύ φορέων ενέργειας αφορούν ιδίως τη μετατροπή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε διαφορετικό φορέα ενέργειας, όπως θερμότητα ή υδρογόνο, για κατανάλωση σε τομέα ζήτησης στον οποίο δεν καταναλώνεται άμεσα ηλεκτρική ενέργεια. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η σταδιακή απανθρακοποίηση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συμβάλλει το διαγωνιζόμενο έργο μπορεί να καταστήσει δυνατή την απανθρακοποίηση των τομέων ζήτησης στους οποίους δεν χρησιμοποιείται ηλεκτρική ενέργεια, όπως ο τομέας της θερμότητας σε ορισμένα οικιστικά ή βιομηχανικά κτίρια ή η χρήση υδρογόνου σε ορισμένες βιομηχανικές διεργασίες. Ως εκ τούτου, οι συνδέσεις μεταξύ των φορέων ενέργειας συμβάλλουν στις ανάγκες του ενεργειακού συστήματος για την επίτευξη απανθρακοποίησης, όταν πρόκειται για την πλέον αποδοτική οικονομικά επιλογή. Επιπλέον, τα πάγια στοιχεία μετατροπής ενέργειας που δημιουργούν αυτές τις συνδέσεις μεταξύ των φορέων ενέργειας, όπως οι ηλεκτρολυτικές κυψέλες ή οι εγκαταστάσεις παραγωγής και αποθήκευσης θερμότητας, συμβάλλουν επίσης στην αντιμετώπιση των αναγκών χρονικής ευελιξίας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(38) Κατά την αξιολόγηση της συμβολής του διαγωνιζόμενου έργου στις ανάγκες του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας από άποψη γεωγραφικής θέσης, θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην αλληλεπίδραση μεταξύ της τοπολογίας του δικτύου και της τοποθεσίας των πάγιων στοιχείων παραγωγής και κατανάλωσης, η οποία μπορεί να επιφέρει ζητήματα συμφόρησης του δικτύου και μειωμένη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας. Ως εκ τούτου, η βέλτιστη τοποθεσία των νέων έργων παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και του σημείου σύνδεσης με το δίκτυο μπορεί να συμβάλει στον μετριασμό των ζητημάτων συμφόρησης του δικτύου, είναι δε ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των αναγκών του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Συνακόλουθα, η συμμετοχή σε δημοπρασίες μπορεί να περιοριστεί σε έργα προκαθορισμένης γεωγραφικής θέσης, χάρη στην οποία θα μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της συμφόρησης του δικτύου· εναλλακτικά, τα διαγωνιζόμενα έργα μπορούν να μοριοδοτούνται με βάση τον αντίκτυπο της γεωγραφικής τους θέσης.

(39) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των κριτηρίων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό όσον αφορά τις δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να καθορίσουν μεθοδολογία για την αξιολόγηση των μη τιμολογιακών κριτηρίων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, να θεσπίσουν κατάλληλους μηχανισμούς παρακολούθησης και εγγυήσεις για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα εν λόγω κριτήρια, καθώς και κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Οι εν λόγω εγγυήσεις και κυρώσεις θα πρέπει να καθοριστούν σε τέτοιο επίπεδο ώστε να εξισορροπείται η ανάγκη διασφάλισης ανταγωνιστικών προσφορών, αποτρέποντας παράλληλα τις εταιρείες από το να υποβάλλουν προσφορές χωρίς σαφή πρόθεση υλοποίησης του έργου και τήρησης των προδιαγραφών του. Το επίπεδο των εγγυήσεων και των κυρώσεων θα πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπον ώστε να είναι πιο δαπανηρό για τους προσφέροντες να μην πληρούν τις προδιαγραφές της δημοπρασίας παρά να επωμιστούν το κόστος και να τις ικανοποιήσουν.

(40) Για ορισμένα κριτήρια, ενδέχεται να είναι αναγκαία η απόδειξη της συμμόρφωσης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, για παράδειγμα ενδέχεται να απαιτείται μόνιμη παρακολούθηση της συμβολής στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, στην κυβερνοασφάλεια ή στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Είναι σκόπιμο να θεσπιστούν εναρμονισμένοι κανόνες σχετικά με το χρονοδιάγραμμα επαλήθευσης της εν λόγω συμμόρφωσης. Κατά την υποβολή της προσφοράς τους, όλοι οι προσφέροντες που συμμετέχουν σε δημοπρασία θα πρέπει να δεσμεύονται ως προς την τήρηση όλων των απαιτήσεων και των προδιαγραφών της δημοπρασίας, οι οποίες περιλαμβάνονται στην προσφορά τους. Η απόδειξη της πραγματικής συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τα διαφορετικά μη τιμολογιακά κριτήρια και άλλες απαιτήσεις δημοπρασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί σε διαφορετικά χρονικά σημεία, τα οποία θα πρέπει να καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, κατά περίπτωση.

(41) Οι προσφέροντες θα πρέπει να παρέχουν ειδική τεκμηρίωση για την απόδειξη της συμμόρφωσης με ορισμένα μη τιμολογιακά κριτήρια. Για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τα κριτήρια προεπιλογής σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά σε δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να απαιτούν δηλώσεις σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια διασφαλισμένες από τρίτους. Προκειμένου να αποδειχθεί η αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων για τη διαχείριση κινδύνων κυβερνοασφάλειας, ο προσφέρων θα πρέπει να υποβάλλει σχέδιο κυβερνοασφάλειας και να το επικαιροποιεί σε τακτική βάση. Κατά περίπτωση, οι αρχές ενδέχεται να απαιτούν από τους προσφέροντες και τους προμηθευτές τους να υποβάλλονται σε τακτικούς ελέγχους ασφάλειας που διενεργούνται από ανεξάρτητα τρίτα μέρη και να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων σε τακτική βάση.

(42) Ο παρών κανονισμός ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να θεσπίσουν κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης σε δημοπρασίες για την εκδίπλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και σε συμμόρφωση με τη σχετική απαίτηση επιβολής περιοριστικών μέτρων για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης. Τα εν λόγω κριτήρια θα πρέπει επίσης να συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο χωρίς να το υπερβαίνουν, και να είναι συνεπή προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο εμπορικών και επενδυτικών συμφωνιών των οποίων η Ένωση ή τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη, καθώς και διακανονισμών σχετικά με το εμπόριο και τις επενδύσεις στους οποίους έχουν προσχωρήσει η Ένωση ή τα κράτη μέλη.

(43) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής της ενεργειακής ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τις προδιαγραφές για τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας»: κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 16) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·

2) «δέουσα επιμέλεια»: διαδικασία με την οποία οι εταιρείες προσδιορίζουν, προλαμβάνουν, μετριάζουν και αιτιολογούν τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές αρνητικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες που σχετίζονται με τη δημοπρασία· σε αυτές περιλαμβάνονται οι αρνητικές επιπτώσεις που συνδέονται με τις δραστηριότητες της ίδιας της εταιρείας και την ανάντη και κατάντη αξιακή αλυσίδα της, μεταξύ άλλων μέσω των προϊόντων ή των υπηρεσιών της, καθώς και μέσω των επιχειρηματικών της σχέσεων·

3) «δικτυακό και πληροφοριακό σύστημα»: δικτυακά και πληροφοριακά συστήματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 6 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([27])·

([27]) Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

4) «ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών»: η ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 σημείο 2) της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555·

5) «επιχειρησιακός έλεγχος»: η εξουσία θέσπισης και εφαρμογής επιχειρησιακών πολιτικών που διέπουν τις καθημερινές δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τους πόρους για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας μιας εγκατάστασης, και ιδίως των δικτυακών και πληροφοριακών συστημάτων της·

6) «συναρμολόγηση» φωτοβολταϊκής αυτοτελούς μονάδας: η ενσωμάτωση και διασύνδεση σειράς φωτοβολταϊκών κυττάρων ή ισοδύναμων κατασκευαστικών στοιχείων, όπως παρατίθενται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2025/1178, σε μία ενιαία μονάδα·

7) «αποτύπωμα άνθρακα»: το άθροισμα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου σε ένα σύστημα προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές δραστηριότητες εντός των χωρικών και χρονικών ορίων του συστήματος, εκφραζόμενο ως ισοδύναμα διοξειδίου του άνθρακα, εκτιμώμενο με βάση το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη σε ορίζοντα εκατονταετίας και υπολογιζόμενο βάσει μελέτης αξιολόγησης του κύκλου ζωής με χρήση της κλιματικής αλλαγής ως μοναδικής κατηγορίας επιπτώσεων·

8) «κυκλική οικονομία»: οικονομικό σύστημα στο οποίο διατηρείται η αξία των προϊόντων, των υλικών και άλλων πόρων στην οικονομία για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα με την ενίσχυση της αποτελεσματικής χρήσης τους στην παραγωγή και κατανάλωση, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της χρήσης τους, και με την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και της αποδέσμευσης επικίνδυνων ουσιών σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής της ιεράρχησης των αποβλήτων·

9) «αντίκτυπος στη βιοποικιλότητα»: κάθε αλλαγή στη βιοποικιλότητα, όπως για παράδειγμα στην αφθονία ή την κατανομή των ειδών ή στην κατανομή, τη δομή και τις λειτουργίες των οικοτόπων και οικοσυστημάτων ως άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους·

10) «ενεργειακή απόδοση»: ο λόγος της εκροής ενέργειας προς την εισροή ενέργειας στην περίπτωση προϊόντων παραγωγής ενέργειας ή η απόδοση μετατροπής, δηλαδή ο λόγος της εκροής ενέργειας προς την εισροή ενέργειας στην περίπτωση προϊόντων μετατροπής ενέργειας και προϊόντων αποθήκευσης ενέργειας·

11) «ρύπανση»: η ρύπανση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 2) της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([28]) και, όσον αφορά τη ρύπανση που σχετίζεται με τα ύδατα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 33) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ·

12) «χρονική ευελιξία»: η ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να προσαρμόζουν την παραγωγή, την τροφοδότηση δικτύου και τα πρότυπα κατανάλωσης ώστε να συμβάλλουν στις ανάγκες του συστήματος κατά τη διάρκεια των σχετικών χρονικών πλαισίων, ανταποκρινόμενοι γενικά στα μηνύματα της αγοράς, ιδίως όσον αφορά τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·

13) «αντίκτυπος γεωγραφικής θέσης»: η ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των αναγκών του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας με βάση την επιλογή του τόπου και του σημείου σύνδεσης με το δίκτυο·

14) «σύνδεση μεταξύ φορέων ενέργειας»: η ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να μεταφέρουν ενέργεια από έναν φορέα ενέργειας σε άλλον μέσω πάγιων στοιχείων μετατροπής ενέργειας.

Άρθρο 3

Γενικές αρχές

Τα μη τιμολογιακά κριτήρια που περιλαμβάνονται σε δημοπρασίες σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 συμμορφώνονται με τις ακόλουθες γενικές αρχές:

α) καθορίζονται και αξιολογούνται με αντικειμενικό, διαφανή και αμερόληπτο τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους πολιτικής της δημοπρασίας και τη δυνητική συμβολή κάθε τεχνολογίας στους εν λόγω στόχους·

([28]) Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

β) αντικατοπτρίζουν την ωριμότητα της αγοράς ως προς τις εξεταζόμενες τεχνολογίες και ενδέχεται να σχεδιαστούν με τη συμμετοχή σχετικών ενδιαφερόμενων συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων φορέων ανάπτυξης, κατασκευαστών, της κοινωνίας των πολιτών και εμπειρογνωμόνων, στα διάφορα μη τιμολογιακά κριτήρια που περιλαμβάνονται στη δημοπρασία·

γ) συμβάλλουν στην ταχεία, αποδοτική και βιώσιμη ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας με ανταγωνιστικό τρόπο, προσελκύουν ιδιωτικές επενδύσεις και παρέχουν οφέλη όπως επενδυτική ασφάλεια·

δ) διασφαλίζουν ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και αποφεύγουν τη δημιουργία ανυπέρβλητων και αδικαιολόγητων φραγμών εισόδου και δυσανάλογου κόστους, αποτρέποντας παράλληλα τις εταιρείες που δεν έχουν σαφή πρόθεση υλοποίησης του έργου και τήρησης των προδιαγραφών του από το να υποβάλλουν προσφορές·

ε) εφαρμόζονται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Ένωση δυνάμει διεθνών εμπορικών και επενδυτικών συμφωνιών·

στ) χρησιμοποιούν τις μεθόδους αξιολόγησης που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία για την εν λόγω τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών, εφόσον υπάρχουν·

ζ) σε περίπτωση καθορισμού των κατηγοριών επιδόσεων σε σχέση με τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781, τα σχετικά κριτήρια της δημοπρασίας για την ανάπτυξη των εν λόγω τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών βασίζονται στις εν λόγω κατηγορίες επιδόσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΕΠΙΛΟΓΗΣ

Άρθρο 4

Υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά

1. Σύμφωνα με τα κριτήρια προεπιλογής που σχετίζονται με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, οι προσφέροντες, εκτός εάν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όπως ορίζεται στα άρθρα 19α και 29α της εν λόγω οδηγίας και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, ή κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, οφείλουν να λάβουν μέτρα ώστε να πληρούν, στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημοπρασία, τα βασικά στοιχεία δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ζ) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1760 για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα.

2. Οι αρμόδιες αρχές απαιτούν από τους προσφέροντες, εκτός εάν είναι φυσικά πρόσωπα, εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όπως ορίζεται στα άρθρα 19α και 29α της εν λόγω οδηγίας και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, ή κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, να δημοσιοποιούν στοιχεία σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική τους συμπεριφορά μέσω δημόσιας δήλωσης που καλύπτει τουλάχιστον τα βασικά στοιχεία που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι σημείο 61 στοιχεία α) έως ε) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/2772.

3. Οι αρμόδιες αρχές απαιτούν από τα φυσικά πρόσωπα, τις εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όπως ορίζεται στα άρθρα 19α και 29α της εν λόγω οδηγίας και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, καθώς και από τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας που υποβάλλουν προσφορά σχετικά με έργα μεγέθους άνω των 10 MW, να αναφέρουν, στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημοπρασία, τα βασικά στοιχεία δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο παράρτημα Ι σημείο 61 στοιχεία γ) και δ) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/2772 ή να χρησιμοποιούν τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων για τη βιωσιμότητα που συνιστώνται για εθελοντική χρήση σε επίπεδο Ένωσης, εφόσον είναι διαθέσιμα.

4. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να εφαρμόσουν τις παραγράφους 1 και 2 σε φυσικά πρόσωπα, σε εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όπως ορίζεται στα άρθρα 19α και 29α της εν λόγω οδηγίας και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, καθώς και σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας που υποβάλλουν προσφορά σχετικά με έργα μεγέθους άνω των 10 MW. Εάν εφαρμόζουν τις εν λόγω παραγράφους στους προσφέροντες αυτούς, η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται.

Άρθρο 5

Κυβερνοασφάλεια και ασφάλεια δεδομένων (κριτήρια προεπιλογής)

Σύμφωνα με τα κριτήρια προεπιλογής που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια και την ασφάλεια δεδομένων, οι προσφέροντες:

α) οφείλουν να λάβουν κατάλληλα και αναλογικά τεχνικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα που αντικατοπτρίζουν τις αρχές της ασφάλειας εκ σχεδιασμού και εκ προεπιλεγμένων ρυθμίσεων, ώστε να κατοχυρώνεται η ασφάλεια των δικτυακών και πληροφοριακών συστημάτων της εγκατάστασης ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των μέτρων που απαριθμούνται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555·

β) οφείλουν να παρουσιάσουν σχέδιο κυβερνοασφάλειας στο οποίο περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ο προσφέρων κατοχυρώνει την ασφάλεια της εγκατάστασης και ολόκληρου του συστήματος και, ειδικότερα, να λάβουν τα αναγκαία τεχνικά, επιχειρησιακά και οργανωτικά μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται ή παράγονται στο πλαίσιο των σχετικών με τη δημοπρασία επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων αποθηκεύονται εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και δεν διαβιβάζονται εκτός αυτού εάν, τουλάχιστον 9 μήνες πριν από τη δημοσίευση δημοπρασίας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, ο προσφέρων υπόκειται στη δικαιοδοσία τρίτης χώρας σύμφωνα με την οποία ο προσφέρων απαιτείται να αναφέρει στις αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας πληροφορίες σχετικά με τρωτά σημεία λογισμικού ή υλισμικού προτού γνωστοποιηθεί ότι τα εν λόγω τρωτά σημεία αποτέλεσαν αντικείμενο εκμετάλλευσης, ή υπάρξει δημόσια δήλωση εξ ονόματος της Ένωσης ή του κράτους μέλους που διενεργεί τη δημοπρασία, σύμφωνα με την οποία παράγοντες απειλής που δραστηριοποιούνται από την επικράτεια της εν λόγω τρίτης χώρας έχουν προβεί σε κακόβουλες δραστηριότητες ή εκστρατείες στον κυβερνοχώρο·

γ) σε περίπτωση που οι προσφέροντες βασίζονται σε προμηθευτές για την προμήθεια των προϊόντων ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση ανανεώσιμης ενέργειας ή στις υπηρεσίες ΤΠΕ που σχετίζονται με τη λειτουργία του, οφείλουν να διασφαλίζουν και να αποδεικνύουν ότι οι προμηθευτές λαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο α) και, εάν οι εν λόγω προμηθευτές πληρούν οποιαδήποτε από τις δύο προϋποθέσεις που ορίζονται στο στοιχείο β) για τους προσφέροντες, ότι και οι εν λόγω προμηθευτές λαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο β)·

δ) οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι φορείς εκμετάλλευσης που είναι εγκατεστημένοι στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο διατηρούν τον επιχειρησιακό έλεγχο της εγκατάστασης.

Άρθρο 6

Ικανότητα πλήρους και έγκαιρης παράδοσης του έργου

1. Σύμφωνα με τα κριτήρια προεπιλογής που σχετίζονται με την ικανότητα πλήρους και έγκαιρης παράδοσης του έργου, οι προσφέροντες οφείλουν να προσκομίσουν τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα έγγραφα:

α) έγγραφα ταυτοποίησης του προσφέροντος ή των προσφερόντων στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από κοινοπραξία·

β) τεκμηρίωση που αποδεικνύει τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών αδειών που απαιτούνται για την κατασκευή και τη λειτουργία του έργου ή τεκμηρίωση που αποδεικνύει την επιλεξιμότητα για την απόκτηση των εν λόγω αδειών·

γ) τεκμηρίωση σχετικά με τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάσταση της εταιρείας, με την οποία αποδεικνύεται η χρηματοοικονομική της δυνατότητα να ολοκληρώσει το έργο και να εξυπηρετήσει πιθανές υποχρεώσεις αντί να κηρύξει πτώχευση ή να αποφύγει την εξυπηρέτηση των εν λόγω υποχρεώσεων με άλλα μέσα, όπως απαιτήσεις σχετικά με την ελάχιστη καθαρή αξία, τα κέρδη ή την αξιολόγηση της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής ικανότητας·

δ) περιγραφή του έργου σύμφωνα με τις απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές της δημοπρασίας·

ε) στοιχεία που αποδεικνύουν την τεχνική σκοπιμότητα, τις γνώσεις και την πείρα για την ολοκλήρωση του έργου, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων που αποδεικνύουν την πρότερη πείρα από την ολοκλήρωση παρόμοιων έργων·

στ) χρονοδιάγραμμα για την κατασκευή και τη λειτουργία του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών όλων των σχετικών ενδιάμεσων σταδίων που συντελούν στην ολοκλήρωση του έργου.

2. Οι απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου προσαρμόζονται ανάλογα με το κόστος του έργου, τους κινδύνους που ενέχει, τη δυναμικότητά του, τον βαθμό ωριμότητας της τεχνολογίας, τον βαθμό καινοτομίας που απαιτείται βάσει της δημοπρασίας και άλλες συναφείς συνθήκες της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

Άρθρο 7

Συμβολή στην ανθεκτικότητα

1. Εάν, τουλάχιστον 9 μήνες πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης δημοπρασίας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, η Επιτροπή διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, ότι περισσότερο από το 50 % του εφοδιασμού εντός της Ένωσης των τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως στ) του παρόντος εδαφίου προέρχεται από μία και μόνο τρίτη χώρα, ή ότι ο εφοδιασμός εντός της Ένωσης των τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως στ) του παρόντος εδαφίου και προέρχονται από μία και μόνο τρίτη χώρα έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 10 εκατοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο επί δύο συναπτά έτη και έχει φθάσει τουλάχιστον το 40 % του εφοδιασμού εντός της Ένωσης, οι αρμόδιες αρχές επιτρέπουν τη συμμετοχή στη δημοπρασία ή παρέχουν μοριοδότηση μόνο σε προσφορές που πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις σχετικά με τα τελικά προϊόντα και τα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που αναφέρονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2025/1178 και αποτελούν μέρος της προσφοράς:

α) Για τις φωτοβολταϊκές τεχνολογίες, τα τελικά προϊόντα δεν συναρμολογούνται στην εν λόγω τρίτη χώρα, και τουλάχιστον τέσσερα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα. Οι φωτοβολταϊκοί μετατροπείς και τα φωτοβολταϊκά κύτταρα ή ισοδύναμα στοιχεία δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα και οι φωτοβολταϊκές αυτοτελείς μονάδες δεν συναρμολογούνται στην εν λόγω τρίτη χώρα.

β) Για τις τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας, τα τελικά προϊόντα δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα και τρία κατ' ανώτατο όριο κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα. Τα συστήματα απευθείας μετάδοσης κίνησης (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας) και/ή τα συστήματα μετάδοσης κίνησης μέσω κιβωτίου ταχυτήτων (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας) δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα.

γ) Για τις τεχνολογίες υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, τα τελικά προϊόντα δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα και τέσσερα κατ' ανώτατο όριο κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα. Τα συστήματα απευθείας μετάδοσης κίνησης (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας) και/ή τα συστήματα μετάδοσης κίνησης μέσω κιβωτίου ταχυτήτων (συμπεριλαμβανομένης της γεννήτριας) δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα.

δ) Για τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες, τα τελικά προϊόντα δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα και δύο κατ' ανώτατο όριο κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα. Οι συστοιχίες δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα.

ε) Για τις τεχνολογίες αντλιών θερμότητας, τα τελικά προϊόντα δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα και ένα κατ' ανώτατο όριο κύριο συγκεκριμένο κατασκευαστικό στοιχείο προέρχεται από την εν λόγω τρίτη χώρα.

στ) Για όλες τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, εκτός από εκείνες που παρατίθενται στα στοιχεία α) έως ε), τα τελικά προϊόντα δεν προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα.

Εάν, τουλάχιστον 9 μήνες πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής δημοπρασίας, η Επιτροπή διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, ότι, πέραν των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, πάνω από το 85 % του εφοδιασμού εντός της Ένωσης ενός ή περισσότερων κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων προέρχεται από μία και μόνο τρίτη χώρα, τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη συμμετοχή στη δημοπρασία ή παρέχουν μοριοδότηση μόνο σε προσφορές στις οποίες, για τουλάχιστον ένα από τα εν λόγω κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία, η ποσότητα του εν λόγω κατασκευαστικού στοιχείου που προέρχεται από την εν λόγω τρίτη χώρα δεν υπερβαίνει το 85 %.

Όταν οι πλειστηριασμοί δημοσιεύονται λιγότερο από 9 μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή προέβη στον πλέον πρόσφατο προσδιορισμό του μεριδίου του ενωσιακού εφοδιασμού που προέρχεται από μία και μόνο τρίτη χώρα κατά τα αναφερόμενα στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο, οι αρμόδιες αρχές εφαρμόζουν την παρούσα παράγραφο με βάση τον εν λόγω πλέον πρόσφατο ή τον προηγούμενο προσδιορισμό. Εάν δεν υπάρχει προηγούμενος προσδιορισμός, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εφαρμόσουν την παρούσα παράγραφο με βάση τον πλέον πρόσφατο προσδιορισμό.

2. Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 αλλά, τουλάχιστον 9 μήνες πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης δημοπρασίας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, η Επιτροπή διαπιστώσει ότι πάνω από το 50 % του εφοδιασμού ενός ή περισσότερων κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ένωσης προέρχεται από μία και μόνο τρίτη χώρα ή ότι ο εφοδιασμός εντός της Ένωσης ενός ή περισσότερων κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της εν λόγω τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που προέρχονται από μία και μόνο τρίτη χώρα έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 10 εκατοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο επί δύο συναπτά έτη και έχει φτάσει τουλάχιστον το 40 % του εφοδιασμού εντός της Ένωσης, οι αρμόδιες αρχές επιτρέπουν τη συμμετοχή στη δημοπρασία ή παρέχουν μοριοδότηση μόνο σε προσφορές στις οποίες η ποσότητα καθενός από τα εν λόγω κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα δεν υπερβαίνει το 50 %. Κατά την εφαρμογή αυτής της υποχρέωσης, οι αρμόδιες αρχές δύνανται να εφαρμόσουν συνδυασμό κριτηρίων προεπιλογής και ανάθεσης για τα διάφορα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία.

Όταν το προερχόμενο από μία και μόνο τρίτη χώρα ποσοστό εφοδιασμού εντός της Ένωσης, κατά τα αναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο, υπερβαίνει το 85 %, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αυξήσουν το όριο της μέγιστης ποσότητας κατασκευαστικών στοιχείων του πρώτου εδαφίου από 50 % σε 85 %.

Όταν οι πλειστηριασμοί δημοσιεύονται λιγότερο από 9 μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή προέβη στον πλέον πρόσφατο προσδιορισμό του μεριδίου του ενωσιακού εφοδιασμού που προέρχεται από μία και μόνο τρίτη χώρα κατά τα αναφερόμενα στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο, οι αρμόδιες αρχές εφαρμόζουν την παρούσα παράγραφο με βάση τον εν λόγω πλέον πρόσφατο ή τον προηγούμενο προσδιορισμό. Εάν δεν υπάρχει προηγούμενος προσδιορισμός, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εφαρμόσουν την παρούσα παράγραφο με βάση τον πλέον πρόσφατο προσδιορισμό.

3. Όσον αφορά τις τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας, τις τεχνολογίες υπεράκτιας αιολικής ενέργειας και τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες, σε περίπτωση που η Επιτροπή, κατά τον χρόνο δημοσίευσης των δημοπρασιών, δεν έχει διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, ότι πάνω από το 50 % του εφοδιασμού εντός της Ένωσης συγκεκριμένου τελικού προϊόντος τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, ή πάνω από το 40 % με δύο συναπτά έτη αύξησης κατά τουλάχιστον 10 εκατοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο, προέρχεται από μία και μόνο τρίτη χώρα, οι αρμόδιες αρχές εφαρμόζουν το κριτήριο ανθεκτικότητας επιτρέποντας τη συμμετοχή στη δημοπρασία ή παρέχοντας μοριοδότηση μόνο σε προσφορές για τις οποίες τουλάχιστον το 75 % των τελικών προϊόντων που αποτελούν μέρος της προσφοράς πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1, όσον αφορά τα τελικά προϊόντα και τα κύρια συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που προέρχονται από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ή συναρμολογούνται σε αυτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 8

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα — αποτύπωμα άνθρακα

1. Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίου που αφορά το αποτύπωμα άνθρακα, οι αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβάνουν κριτήριο προεπιλογής ή ανάθεσης ή συνδυασμό και των δύο και υποδεικνύουν τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μεταξύ των τεχνολογιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, των οποίων το αποτύπωμα άνθρακα πρέπει να αξιολογηθεί σε επίπεδο έργου ή κατασκευαστικού στοιχείου, καθώς και την εφαρμοστέα αντικειμενική, διαφανή και αμερόληπτη μεθοδολογία αξιολόγησης του αποτυπώματος άνθρακα για κάθε τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών.

2. Οι προσφέροντες απαιτείται να μετρούν και να κοινοποιούν το αποτύπωμα άνθρακα χρησιμοποιώντας τις μεθόδους αξιολόγησης του κύκλου ζωής που προβλέπονται στο δεσμευτικό ενωσιακό δίκαιο το οποίο αφορά ειδικά τις τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας που διακυβεύονται στη δημοπρασία, εφόσον είναι διαθέσιμες. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δεσμευτική ενωσιακή μεθοδολογία για τη μέτρηση και την κοινοποίηση του αποτυπώματος άνθρακα συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, αλλά υπάρχει δεσμευτική ενωσιακή μεθοδολογία για τον υπολογισμό του αποτυπώματος άνθρακα ενός προϊόντος, η δε πράξη για τη θέσπιση της εν λόγω μεθοδολογίας αναφέρει ότι αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κατευθυντήρια γραμμή για τον υπολογισμό του αποτυπώματος άνθρακα συγκεκριμένης τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, οι προσφέροντες απαιτείται να μετρούν και να κοινοποιούν το αποτύπωμα άνθρακα της εν λόγω τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών χρησιμοποιώντας την εν λόγω μεθοδολογία.

3. Εάν δεν προσδιορίζεται στη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία, οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν και δημοσιεύουν τις λειτουργικές μονάδες, τα όρια του συστήματος και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του αποτυπώματος άνθρακα, υποχρεώνουν δε τους προσφέροντες να αναφέρουν τους υπολογισμούς τους με διαφανή τρόπο. Εάν δεν προσδιορίζεται στη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία, οι εθνικές αρχές καθορίζουν και γνωστοποιούν τις απαιτήσεις μοντελοποίησης και ποιότητας δεδομένων για τα πρωτογενή δεδομένα, τα δευτερογενή δεδομένα και τις βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται. Οι αρμόδιες αρχές απαιτούν τη χρήση συνεκτικών και αντιπροσωπευτικών δεδομένων.

4. Για τις μεθοδολογίες που αφορούν το αποτύπωμα άνθρακα και δεν καλύπτονται από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η αξιολόγηση του αποτυπώματος άνθρακα καλύπτει τουλάχιστον τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που οφείλονται στις ακόλουθες φάσεις του κύκλου ζωής των σχετικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών:

i) εξόρυξη, παραγωγή, επεξεργασία και μεταφορά πόρων·

ii) διαδικασίες παραγωγής·

iii) ηλεκτρική ενέργεια / ενέργεια που χρησιμοποιείται για τις εν λόγω διαδικασίες·

iv) μεταφορά των κατασκευαστικών στοιχείων και του τελικού προϊόντος·

v) εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση·

vi) παροπλισμός και τέλος του κύκλου ζωής.

Άρθρο 9

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα — κυκλική οικονομία

1. Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίων κυκλικής οικονομίας, ως κριτηρίων προεπιλογής ή κριτηρίων ανάθεσης ή συνδυασμού των δύο, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη τη συμβολή των συμμετεχόντων στη δημοπρασία έργων σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες παραμέτρους, υπό την προϋπόθεση ότι αποτελούν σημαντικό μέρος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του προϊόντος:

— ανακυκλωσιμότητα των προϊόντων, ως προς μία ή περισσότερες σχετικές παραμέτρους προϊόντος, όπως ορίζονται στο παράρτημα I στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781·

— ευκολία επισκευής και συντήρησης ή ευκολία αναβάθμισης, επαναχρησιμοποίησης, ανακατασκευής και ανακαίνισης προϊόντων, ως προς μία ή περισσότερες σχετικές παραμέτρους προϊόντος, όπως ορίζονται στο παράρτημα I στοιχεία β), γ) και ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781·

— χρήση ή περιεχόμενο ανακυκλωμένων υλικών, συμπεριλαμβανομένων κρίσιμων πρώτων υλών.

2. Κατά τον καθορισμό των κριτηρίων κυκλικής οικονομίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι αρμόδιες αρχές χρησιμοποιούν τις μεθόδους που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία και αφορούν ειδικά τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος εκτελεστικού κανονισμού, εφόσον είναι διαθέσιμες. Εάν δεν προβλέπονται ή δεν αναφέρονται τέτοιες μέθοδοι στην ενωσιακή νομοθεσία, οι αρμόδιες αρχές χρησιμοποιούν τις μεθόδους που ορίζονται στα διεθνή πρότυπα, εφόσον υπάρχουν.

Άρθρο 10

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα — αντίκτυπος στη βιοποικιλότητα

1. Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίων που σχετίζονται με τον αντίκτυπο της λειτουργίας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στη βιοποικιλότητα, οι αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβάνουν κριτήρια προεπιλογής ή κριτήρια ανάθεσης ή συνδυασμό των δύο με στόχο την αξιολόγηση της συμβολής του έργου στη βελτίωση του αντικτύπου των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στη βιοποικιλότητα κατά τη διάρκεια των φάσεων εγκατάστασης, λειτουργίας και παροπλισμού τους, όπως ορίζεται στις παραγράφους 2 και 3.

2. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές συμπεριλάβουν τον αντίκτυπο των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στη βιοποικιλότητα ως κριτήριο προεπιλογής, το κριτήριο θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης του θετικού και αρνητικού αντικτύπου της εγκατάστασης στη βιοποικιλότητα κατά τη φάση εγκατάστασης, λειτουργίας και παροπλισμού·

β) δέσμευση όσον αφορά την εφαρμογή προσαρμοστικών λύσεων για τον μετριασμό των δυνητικών αρνητικών επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα, όπως προσδιορίζονται στις περιβαλλοντικές εκτιμήσεις που διενεργούνται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([29]) και/ή την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([30]), καθώς και σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου και, εφόσον εφαρμοστούν τέτοιες λύσεις, διασφάλιση της αποτελεσματικότητάς τους ως προς τη θετική συμβολή στη βιοποικιλότητα.

Το σύστημα που αναφέρεται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου παρακολουθεί τις επιπτώσεις στην ξηρά, πάνω από την ξηρά, στο έδαφος, στα ύδατα, στον θαλάσσιο πυθμένα, πάνω από τον θαλάσσιο πυθμένα, πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, συμπεριλαμβανομένου του θορύβου και της ρύπανσης, ανάλογα με την εκάστοτε τεχνολογία.

Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που συλλέγονται από το σύστημα που αναφέρεται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου κοινοποιούνται τουλάχιστον στην επιστημονική κοινότητα και στις δημόσιες αρχές, εκτός εάν πρόκειται για εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες.

3. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές συμπεριλάβουν τον αντίκτυπο των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στη βιοποικιλότητα ως κριτήριο ανάθεσης, το κριτήριο θα περιλαμβάνει απαίτηση καθαρών θετικών συνεισφορών στη βιοποικιλότητα ([31]), όταν κρίνονται ως σημαντικές από τη δημόσια αρχή, σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς:

α) τη διατήρηση οικοτόπων ή ειδών, ή και των δύο, σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ·

β) τη διατήρηση των άγριων πτηνών, συμπεριλαμβανομένων των οικοτόπων τους, σύμφωνα με την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([32])·

γ) την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1991·

δ) για υπεράκτιες εγκαταστάσεις, την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης σύμφωνα με την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([33])·

ε) την επίτευξη καλής κατάστασης των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ.

Τα μέτρα για την εκπλήρωση αυτού του κριτηρίου μπορούν να ληφθούν εντός ή εκτός των εγκαταστάσεων.

Άρθρο 11

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα — ενεργειακή απόδοση

1. Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίων ενεργειακής απόδοσης, οι αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβάνουν κριτήριο προεπιλογής ή ανάθεσης ή συνδυασμό των δύο, που προσδιορίζει, αφενός, τα προϊόντα των οποίων η ενεργειακή απόδοση αξιολογείται και, αφετέρου, για κάθε προϊόν, την εφαρμοστέα μεθοδολογία αξιολόγησης. Η ενεργειακή απόδοση μετράται και αξιολογείται με βάση τις μεθόδους που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία για το υπό εξέταση προϊόν, εφόσον υπάρχουν.

2. Εάν ένα προϊόν καλύπτεται από κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδοθείσα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369, της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([34]) ή από σχετική εκτελεστική πράξη της Επιτροπής, το κριτήριο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνάδει με το κριτήριο του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369.

([29]) Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

([30]) Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([31]) Οι καθαρές θετικές συνεισφορές στη βιοποικιλότητα αποτελούν πρόσθετα αποτελέσματα διατήρησης/αποκατάστασης πέραν των αντισταθμιστικών μέτρων, δηλαδή μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για την αντιστάθμιση υπολειπόμενου, αναπόφευκτου, δυσμενούς αντικτύπου στη βιοποικιλότητα, ο οποίος απορρέει από το έργο μετά τη λήψη κατάλληλων μέτρων πρόληψης και μετριασμού.

([32]) Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

([33]) Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([34]) Οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj).

3. Εάν ένα προϊόν που δεν καλύπτεται από την παράγραφο 2 καλύπτεται από εκτελεστικό μέτρο δυνάμει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ, το κριτήριο αφορά προϊόντα τα οποία συμμορφώνονται προς τα κριτήρια αναφοράς για την ενεργειακή απόδοση που προσδιορίζονται στο εν λόγω εκτελεστικό μέτρο.

4. Εάν ένα προϊόν δεν καλύπτεται από τις παραγράφους 2 ή 3, η ενεργειακή απόδοση μετράται και αξιολογείται με βάση άλλες μεθόδους που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία, εφόσον υπάρχουν.

5. Εάν η ενωσιακή νομοθεσία δεν προβλέπει σχετικές μεθόδους και η παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται, η ενεργειακή απόδοση μετράται και αξιολογείται βάσει διεθνών προτύπων.

Άρθρο 12

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα — αποδοτική χρήση των υδάτων και λύσεις για την αποφυγή της ρύπανσης των υδάτων

1. Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίων που σχετίζονται με τα ύδατα, οι αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβάνουν κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης ή συνδυασμό των δύο για την αξιολόγηση της συμβολής της λειτουργίας του έργου στη διαφύλαξη και, κατά περίπτωση, στη βελτίωση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων.

2. Όταν οι αρμόδιες αρχές περιλαμβάνουν τις σχετικές με τα ύδατα επιπτώσεις των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στη βιοποικιλότητα ως κριτήριο προεπιλογής, το κριτήριο περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων της εγκατάστασης στα ύδατα κατά τη διάρκεια όλων των σχετικών σταδίων του κύκλου ζωής·

β) τη δέσμευση για την εφαρμογή προσαρμοστικών λύσεων με στόχο την αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση των υδάτων, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των λύσεων ως προς τη δημιουργία θετικών επιπτώσεων, κατά περίπτωση, και τη συμβολή στη διαφύλαξη ή την επίτευξη καλής κατάστασης των υδάτων, όπως καταδεικνύεται από το σύστημα παρακολούθησης που αναφέρεται στο στοιχείο α).

3. Όταν οι αρμόδιες αρχές περιλαμβάνουν τις σχετικές με τα ύδατα επιπτώσεις των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στη βιοποικιλότητα ως κριτήριο ανάθεσης, το κριτήριο περιλαμβάνει απαίτηση θετικών συνεισφορών για την επίτευξη ή τη διατήρηση καλής ποιότητας και ποσότητας των υδάτων δυνάμει της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Άρθρο 13

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα — ρύπανση

Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίων που σχετίζονται με τη ρύπανση, οι αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβάνουν κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης ή συνδυασμό των δύο για την αξιολόγηση της συμβολής του έργου στη μείωση της ρύπανσης, εκτός της προκαλούμενης από αέρια του θερμοκηπίου, κατά την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τον παροπλισμό. Οι σχετικές μεθοδολογίες, τα όρια και οι μηχανισμοί συμμόρφωσης καθορίζονται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και βάσει αυτού, εφόσον διατίθεται, και λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τα κριτήρια που ορίζονται στο προσάρτημα Γ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/2486.

Άρθρο 14

Συμβολή στη βιωσιμότητα: καινοτομία

1. Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίων που σχετίζονται με την καινοτομία, οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν σε διάκριση, κατά περίπτωση, μεταξύ των εξής:

α) των δημοπρασιών που αφορούν αμιγώς την καινοτομία και εστιάζουν ειδικά στην προώθηση νέων τεχνολογιών ή λύσεων, και

β) των δημοπρασιών που δεν εστιάζουν ειδικά στην καινοτομία ως κύριο κίνητρο για τη δημοπρασία.

Σε αμφότερα τα είδη δημοπρασιών, η χρήση σχετικών με την καινοτομία κριτηρίων προεπιλογής ή ανάθεσης εισάγει για όλα τα έργα την απαίτηση επίτευξης ενός ελαχίστου επιπέδου βελτίωσης σε βασικούς δείκτες επιδόσεων, η οποία υπερβαίνει την τεχνολογία αιχμής και τις πλέον προηγμένες λύσεις που διατίθενται ήδη στην αγορά και σχετίζεται με το αντικείμενο της δημοπρασίας στην οποία συμμετέχουν.

2. Εκτός από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 δεύτερο εδάφιο, η συμβολή των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 στοιχείο α) δημοπρασιών στην καινοτομία μέσω κριτηρίων προεπιλογής αξιολογείται με τη θέσπιση της απαίτησης ορισμένου επιπέδου ωριμότητας για όλα τα έργα. Στις δημοπρασίες αυτού του είδους, οι αρμόδιες αρχές συμπεριλαμβάνουν πρόσθετες απαιτήσεις που υποχρεώνουν τον επιλεγέντα προσφέροντα να διαδώσει τις γνώσεις σχετικά με τα αποτελέσματα καινοτόμων έργων ή να παρέχει άδειες για ερευνητικά αποτελέσματα και έργα ανάπτυξης προστατευόμενα από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, σε αγοραία τιμή, καθώς και σε μη αποκλειστική και αμερόληπτη βάση, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από ενδιαφερόμενα μέρη του ΕΟΧ.

3. Εκτός από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 δεύτερο εδάφιο, η συμβολή των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 στοιχείο β) δημοπρασιών στην καινοτομία μέσω κριτηρίων προεπιλογής ενδέχεται να αξιολογείται με τη θέσπιση της απαίτησης ορισμένου επιπέδου ωριμότητας για όλα τα έργα. Στις δημοπρασίες αυτού του είδους, οι αρμόδιες αρχές μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν πρόσθετες απαιτήσεις σχετικά με τις πρακτικές διάδοσης γνώσεων όσον αφορά τα αποτελέσματα καινοτόμων έργων ή τις πρακτικές αδειοδότησης για περαιτέρω ερευνητικά αποτελέσματα και έργα ανάπτυξης προστατευόμενα από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, σε αγοραία τιμή, καθώς και σε μη αποκλειστική και αμερόληπτη βάση, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από ενδιαφερόμενα μέρη του ΕΟΧ.

4. Το επίπεδο ωριμότητας της καινοτομίας που προτείνεται στις δημοπρασίες των παραγράφων 2 και 3 αξιολογείται, κατά περίπτωση, μέσω αξιόπιστων και καθιερωμένων μεθόδων, όπως η αναφορά στο επίπεδο ετοιμότητας μιας τεχνολογίας.

Άρθρο 15

Συμβολή στη βιωσιμότητα: Ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος

1. Εάν επιλέξουν να αξιολογήσουν τη συμβολή της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735, μέσω κριτηρίων που σχετίζονται με την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη τη συμβολή των συμμετεχόντων έργων στην αντιμετώπιση των αναγκών του συστήματος που προκύπτουν από τη λειτουργία τους, με βάση τη χρονική ευελιξία, τον αντίκτυπο της γεωγραφικής θέσης και τις συνδέσεις μεταξύ φορέων ενέργειας, υπό τους όρους που καθορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4.

2. Η χρονική ευελιξία του συμμετέχοντος έργου αξιολογείται ως προς τις προτεινόμενες λύσεις, είτε πρόκειται για νέες επενδύσεις είτε για λύσεις παρασχεθείσες μέσω τρίτων, ιδίως υπό μορφή συνδυασμού διαφόρων τεχνολογιών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συνδυασμού πάγιων στοιχείων παραγωγής με πάγια στοιχεία αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή συνδυασμού πάγιων στοιχείων παραγωγής με πάγια στοιχεία ή λύσεις που αφορούν τη ζήτηση. Εκτός εάν αιτιολογείται δεόντως, από την εν λόγω αξιολόγηση δεν αποκλείεται καμία τεχνολογία που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προσδιορισμένων αναγκών του συστήματος.

3. Ο αντίκτυπος της γεωγραφικής θέσης του συμμετέχοντος έργου στις ανάγκες του συστήματος αξιολογείται με βάση τον συνδυασμό των σχετικών χαρακτηριστικών του, συμπεριλαμβανομένου του χρονικού προφίλ παραγωγής του ή της παραγωγικής του ικανότητας, με την επιλογή του τόπου και του σημείου σύνδεσης με το δίκτυο, λαμβανομένου παράλληλα υπόψη του σχεδιασμού του δικτύου.

4. Η ικανότητα του συμμετέχοντος έργου να δημιουργεί συνδέσεις μεταξύ φορέων ενέργειας αξιολογείται ως προς την ικανότητα μεταφοράς ανανεώσιμης ενέργειας από έναν φορέα ενέργειας σε άλλον, και ιδίως ως προς το αν οι εν λόγω συνδέσεις περιλαμβάνουν συνδυασμό πάγιων στοιχείων παραγωγής με πάγια στοιχεία μετατροπής ενέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Άρθρο 16

Αξιολόγηση των κριτηρίων προεπιλογής ή ανάθεσης των δημοπρασιών και πτυχές συμμόρφωσης

1. Οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν διαφανή, αντικειμενική και αμερόληπτη μεθοδολογία για την αξιολόγηση των προσφορών με βάση τα επιλεγμένα μη τιμολογιακά κριτήρια, ιδίως μέσω ποσοτικής αξιολόγησης των κριτηρίων βάσει μεθόδου βαθμολόγησης που καθορίζεται και δημοσιεύεται πριν από τη διαδικασία υποβολής προσφορών. Εάν δεν είναι δυνατή η ποσοτική αξιολόγηση, μπορεί να προβλέπεται ποιοτική αξιολόγηση των μη τιμολογιακών κριτηρίων, εφόσον αυτό δικαιολογείται από τους επιδιωκόμενους στόχους δημόσιας πολιτικής και εφόσον έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που να μετριάζει τόσο τον διοικητικό φόρτο όσο και τον κίνδυνο νομικών προσφυγών. Η μεθοδολογία για την αξιολόγηση των προσφορών σχεδιάζεται κατόπιν διαβούλευσης και συνεργασίας με ενδιαφερόμενα μέρη και εμπειρογνώμονες. Εάν οι αρμόδιες αρχές δεν διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες για τον εκ των προτέρων καθορισμό της μεθόδου βαθμολόγησης, η βαθμολόγηση μιας δεδομένης πτυχής μπορεί επίσης να καθορίζεται, για το συγκεκριμένο μη τιμολογιακό κριτήριο, με βάση τον πλειοδότη. Στην περίπτωση αυτή, θεσπίζονται μέτρα για τον περιορισμό της στρατηγικής υποβολής προσφορών.

2. Όλοι οι προσφέροντες στη δημοπρασία δεσμεύονται, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή νωρίτερα, να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της δημοπρασίας, οι οποίες περιλαμβάνονται στην προσφορά τους. Οι αρμόδιες αρχές αποφασίζουν τη χρονική στιγμή κατά την οποία απαιτείται από τους προσφέροντες να αποδείξουν τη συμμόρφωση με τα μη τιμολογιακά κριτήρια, γεγονός που μπορεί να συμβεί σε διαφορετικές χρονικές στιγμές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, ανάλογα με την περίπτωση.

3. Με εξαίρεση τους προσφέροντες που χαρακτηρίζονται ως φυσικά πρόσωπα, ως εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όπως ορίζεται στα άρθρα 19α και 29α της εν λόγω οδηγίας και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, ή ως κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο 16) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, η συμμόρφωση με τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 4 αξιολογείται με βάση σχετικές δηλώσεις υποστήριξης διασφαλισμένες από ανεξάρτητους τρίτους. Οι προσφέροντες που υπόκεινται σε υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας βάσει της οδηγίας 2013/34/ΕΕ μπορούν να υποβάλουν σχετικές πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 χρησιμοποιώντας τον μορφότυπο που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία.

4. Η συμμόρφωση με τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 5 αξιολογείται με την απαίτηση οι προσφέροντες να υποβάλλουν σχέδιο κυβερνοασφάλειας του διαγωνιζόμενου έργου και να το επικαιροποιούν σε τακτική βάση κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

5. Η συμμόρφωση με τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 7 αξιολογείται με την απαίτηση οι προσφέροντες να παρέχουν τελωνειακά έγγραφα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([35]), κατά περίπτωση, και άλλα σχετικά έγγραφα που αποδεικνύουν την προέλευση ή τον τόπο συναρμολόγησης της τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των κύριων συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένων τιμολογίων ή οποιουδήποτε άλλου μέσου.

6. Οι αρμόδιες αρχές που χρησιμοποιούν μη τιμολογιακά κριτήρια διασφαλίζουν την τήρηση των εν λόγω κριτηρίων.

7. Οι αρμόδιες αρχές απαιτούν από τους προσφέροντες να υποβάλουν κατάλληλες εγγυήσεις για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, οι οποίες καθορίζονται στις προδιαγραφές των δημοπρασιών, όπως εγγυήσεις συμμετοχής, εγγυήσεις ολοκλήρωσης και εγγυήσεις καλής εκτέλεσης.

8. Κατά τον καθορισμό του επιπέδου των εγγυήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 7, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν επίσης υπόψη παραμέτρους όπως το κόστος του έργου, τους κινδύνους που ενέχει, τη δυναμικότητά του, την αξία της εν λόγω δυναμικότητας για το ενεργειακό σύστημα, τον βαθμό ωριμότητας της τεχνολογίας, τον βαθμό καινοτομίας που απαιτείται βάσει της δημοπρασίας, άλλες συναφείς συνθήκες της αγοράς, και τον χαρακτήρα της παράβασης. Το επίπεδο των εγγυήσεων είναι επαρκώς υψηλό ώστε να αποτρέπονται οι στρατηγικές υποβολής προσφορών από την επιδίωξη της μη τήρησης των μη τιμολογιακών κριτηρίων.

([35]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

Άρθρο 17

Κυρώσεις

1. Οι αρμόδιες αρχές θεσπίζουν κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με τα κριτήρια που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό. Οι κυρώσεις αυτές μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως κατ' αποκοπή χρηματικές ποινές, ημερήσιες κυρώσεις, μείωση ή κατάργηση της στήριξης, ή αποκλεισμό από τη συμμετοχή σε μελλοντικούς γύρους δημοπρασιών.

2. Κατά τον καθορισμό του επιπέδου των κυρώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν επίσης υπόψη παραμέτρους όπως το κόστος του έργου, τους κινδύνους που ενέχει, τη δυναμικότητά του, την αξία της εν λόγω δυναμικότητας για το ενεργειακό σύστημα, τον βαθμό ωριμότητας της τεχνολογίας, τον βαθμό καινοτομίας που απαιτείται βάσει της δημοπρασίας, άλλες συναφείς συνθήκες της αγοράς, και τον χαρακτήρα της παράβασης. Το επίπεδο των κυρώσεων είναι επαρκώς υψηλό ώστε να αποτρέπονται οι στρατηγικές υποβολής προσφορών από την επιδίωξη της μη τήρησης των μη τιμολογιακών κριτηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Μαΐου 2025.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN